

**Informisanje i dalje
prioritet Budžetskog
fonda za manjine**

**Povećana sredstva
za sufinansiranje listova na
jezicima nacionalnih manjina**

43 Minority News

mesečni bilten o životu manjinskih zajednica u Srbiji

februar 2018

Saša Verbič: Akcenat na očuvanju nacionalne pripadnosti

**Počinje Vojvođanska
škola interkulturalizma**

**U Kovinu obeležen
“Prešernov dan”**

IZDVAJAMO

Informisanje i dalje prioritet Budžetskog fonda za manjine

U sredu, 14. februara, održana je sednica Saveta za nacionalne manjine kojom je predsedavala predsednica Vlade Srbije, Ana Brnabić. Na sednici je odlučeno da informisanje na jezicima nacionalnih manjina ostane prioritetna oblast za finansiranje i u 2018. godini iz Budžetskog fonda za nacionalne manjine, koji je u odnosu na prethodnu godinu uvećan 12 puta i sada iznosi 21,8 miliona dinara.

Sastanak Koordinacije Nacionalnih saveta nacionalnih manjina

Sastanak Koordinacije Nacionalnih saveta nacionalnih manjina održan je 7. februara u Palati Srbija u Beogradu. Na sastanku se između ostalog raspravljalo i o projektima aktivnostima koje će biti usmerene na delotvornu zastupljenost nacionalnih manjina u radu organa javne vlasti i javnih službi. Tačnije, utvrđene su aktivnosti na realizaciji projekta "Delotvorna zastupljenost nacionalnih manjina u radu organa javne vlasti i javnih službi" Centra za istraživanje etniciteta.

Povećana sredstva za sufinansiranje listova na jezicima nacionalnih manjina

Predsednik Pokrajinske vlade, Igor Mirović, uručio je 6. februara godišnje ugovore o sufinansiranju predstavnicima novinsko-izdavačkih kuća koje izdaju listove na jezicima nacionalnih manjina. Pokrajinska vlada je za to ove godine izdvojila 278 miliona dinara, odnosno pet odsto više nego u 2017.

U Kovinu obeležen "Prešernov dan"

U dvorani Kulturnog centra u Kovinu 8. februara održana je Centralna proslava "Prešernovog dana", najznačajnijeg slovenačkog kulturnog praznika. Prešernov dan je slovenački kulturni i državni praznik. Obeležava se 8. februara na dan smrti velikog slovenačkog književnika i pesnika, France Prešerna.

Ako imate pitanje vezano za funkcionisanje nacionalnih saveta nacionalnih manjina ili za oblast prava nacionalnih manjina rado ćemo pronaći i objaviti odgovor.

info@minoritynews.rs

UVODNIK 43

Identitet u središtu pažnje

Nacionalni identitet ili osećaj pripadnosti državi ili naciji značajan je za svakog pojedinca. Očuvanje jezika, kulturne baštine, ali i razvoj savremene kulture smatra se važnim, ako ne i najvažnijim segmentom očuvanja identiteta pojedinog naroda. Posmatrajući našu državu možemo reći da manjine imaju pogodno tlo za očuvanje svog identiteta. Više puta smo od predstavnika vlasti mogli čuti da će naša država nastaviti da vodi politiku zahvaljujući kojoj je prepoznatljiva kao lider u radu sa manjinama i poštovanju njihovih prava. Da, predstavnici vlade tvrde jedno, često pokazujući idealizovane slike realnosti, a građani, odnosno pripadnici manjinskih zajednica, svedoci su neke druge realnosti. Uporni problemi oko štampanja udžbenika, pogubna privatizacija za pojedine lokalne medije i gubitak prava na informisanje na maternjem jeziku su samo neki od problema koje tište pripadnike manjina, a naši zvaničnici ih veštito zaobilaze.

Problem koji duže vreme muči pripadnike bunjevačke zajednice je Akt o nasilnoj asimilaciji Bunjevaca iz 1945. godine. Podsetimo se da se ovim aktom pripadnicima bunjevačke nacionalne manjine zabranjuje sloboda nacionalnog izjašnjavanja kao Bunjevaca. Nacionalni savet bunjevačke nacionalne manjine podneo je Skupštini Vojvodine zahtev za poništenje ove odluke, a podršku za poništenje najavio je i predsednik pokrajinske vlade, Igor Mirović.

Ovaj zahtev je izazao određene tenzije između Nacionalnog saveta bunjevačke nacionalne manjine i Hrvatskog nacionalnog vijeća, legitimnih predstavnika svojih naroda. U otvorenom pismu predsednik HNV, Slaven Bačić, ocenjuje da bi se poništanjem „*nepotrebno dodatno opteretili srpsko-hrvatski odnosi uopšteno*“, dok NSBNM odgovara da „*ne postoji identitetски spor na međudržavnom nivou između Republike Srbije i Republike Hrvatske*“. Zbog čega je ovo pitanje važno za Bunjevce? Kako navodi Savez bačkih Bunjevaca „*ovaj akt i danas se indirektno primenjuje u realnom životu. Ne primenjuje ga država Srbija, na tom aktu ne insistira ni država Hrvatska ni Hrvati, međutim, na posledicama tog akta, na jedan perfidan način, grade svoju poziciju i danas, uglavnom oni koji su poreklom Bunjevci, a svojom voljom izjašnjavaju se kao Hrvati*“.

Sudeći prema reakcijama predstavnika Bunjevaca, poništanje akta bi zadovoljilo „*nepravdu koja im je naneta davne 1945. godine*“. Za njih će odluka nesumnjivo biti značajnija ako do poništenja dodje ove godine, kad Vojvodina proslavlja 100 godina od prisajedinjenja delova današnje Vojvodine Srbiji u kojem su Bunjevci, pored Srba, odigrali ključnu ulogu.

U Srbiji žive pripadnici 30 različitih nacionalnih zajednica!

Akcenat na očuvanju nacionalne pripadnosti

Ujavnosti se često govorи o malim i velikim zajednicama u našoj državi. Međutim, pojedini eksperti, a i sami predstavnici manjina, napominju da ne postoje male zajednice, već malobrojne. Među takve spada i slovenačka zajednica, čiji su pripadnici naseljeni na većem delu naše države. Shodno tome deluju brojna privredna i kulturna udruženja, koja čine ovu manjinu vidljivijom. Ovog meseca, tačnije 8. februara, proslavili su Slovenski kulturni dan, poznatiji kao Prešernov dan, a među ostale praznike Slovenske manjine u Srbiji spadaju i Dan Nacionalnog saveta slovenačke nacionalne manjine u Srbiji (6. jun), Dan reformacije (31. oktobar) i Martinovanje (11. novembar). O kulturnim, ali i pitanjima koja se tiču daljeg delovanja Nacionalnog saveta Slovenaca i podrške matične zemlje razgovarali smo sa Sašom Verbićem, predsednikom Nacionalnog saveta slovenačke nacionalne manjine.

Možete li nam reći nešto više o slovenačkoj zajednici u Srbiji?

Slovenačka zajednica je jedna od malobrojnih zajednica i po zadnjem popisu iz 2001. godine broji 4033 osobe koje su se izjasnile kao pripadnici slovenačke nacionalne manjine. Ovo je drastičan pad u odnosu na period pre 20 godina, na popis iz 1991. kada je bilo oko 8000 ljudi koji su se izjašnjivali kao Slovenci.

U kojim gradovima živi najviše pripadnika vaše zajednice?

Uglavnom žive u Beogradu. Dolazili su nekim slučajnim poslovima u Srbiju. Oni koji su ostali tu su se uglavnom

oženili, udali. Tako da uglavnom činimo neku urbanu populaciju. Pored Beograda, tu je i Novi Sad, gde takođe živi veći broj ljudi slovenačkog porekla. Zatim Slovenaca ima i u drugim industrijskim centrima, kao što su, na primer, Kostolac i Bor. U suštini mi imamo 15 kulturnih društava koji su raspoređeni na severu od Subotice, pa sve dole do Leskovca, i to, kao što sam napomenuo, uglavnom u urbanim sredinama. Jedini deo koji je bio naseljen nekim ruralnim stanovništvom, a što je bilo posle rata, bilo je na području Vojvodine u okolini Vršca gde je tada bilo naseljeno oko 4000 seljaka iz Slovenije iz nekih pasivnih krajeva. Međutim '50-ih godina dobar deo njih

se vratio i računali smo da je oko 1000 ljudi ostalo u ovom delu. Taj deo se zove Gudurica.

Koje su specifičnosti slovenačke nacionalne manjine u odnosu na ostale nacionalne manjine u Republici Srbiji?

Mi nismo naseljeni uz granicu svoje matične zemlje. Bili smo konstitutivni narod još od vremena Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca, a posle i u zajedničkoj Jugoslaviji, ali su ljudi ovamo uglavnom dolazili po profesiji ili na školovanje. Neki od njih su se vraćali, neki zasnivali porodice, i ovi današnji Slovenci ovde su zapravo potomci, druga, treća ili četvrta generacija onih

koji su se doselili. Struktura je takva, mi imamo dosta obrazovanu populaciju.

Da li je prema Vašem mišljenju, saradnja sa ostalim nacionalnim savetima važna za ostvarivanje zajedničkih ciljeva? Da li manje brojni nacionalni saveti na taj način lakše mogu da ostvare svoja Zakonom garantovana prava, ako imaju zajednički nastup prilikom rešavanja problema?

Svakako. U Srbiji među manjinama postoje velike razlike. Mi smo našli neki zajednički jezik sa malobrojnim zajednicama kao što su Česi, Nemci, Jevreji, Grci, i potpisali smo Protokol o međusobnom razumevanju i saradnji i u okviru toga pokušavamo da se izborimo za bolju poziciju u tom odnosu sa državom.

Koja su to pitanja od opštег značaja za predstavnike nacionalnih saveta oko kojih je moguće postignuti konzensus sa drugim savetima?

Kao što sam rekao – očuvanje nacionalnog identiteta. Mi smo kao zajednica vrlo dobro integrисани u srpsko društvo, nemamo jezičkih problema. Trudimo se da kod potomaka očuvamo osećaj nacionalne pripadnosti i u tom smislu se trudimo da nađemo taj neki zajednički motiv da opstanemo, da ne bude asimilirana ta zajednica.

Kao primer dobre saradnje na kulturno-umetničkom planu možemo da istaknemo manifestaciju u čast arhitekti Joža Plečnika i koju ste organizovali zajedno sa Nacionalnim savetom češke nacionalne manjine. Kako ste došli na ideju o formiranju zajedničke manifestacije?

Da ne bi ovaj Protokol o saradnji, koji sam pomenuo malopre, ostao samo mrtvo slovo na papiru, ja sam iskoristio jedan momenat. U Sloveniji se obeležava 145 godina od rođenja Joža Plečnika. On je ostavio trag i ovde u Srbiji. On je bio kosmopolit, čovek koji je puno toga uradio ne samo u Ljubljani, nego i u Beču, u Pragu, u Pragu je praktično bio Masařikov lični arhitekta. I onda sam došao na ideju da predložim Nacionalnom savetu češke nacionalne manjine da napravimo jedan zajednički projekat obeležavanja te godišnjice da bismo približili ovdašnjoj publici

i ovog čoveka i to bi bio zajednički projekat naše dve nacionalne zajednice.

Kako obeležavate slovenačke nacionalne praznike u Srbiji, gde se održava centralna manifestacija, da li imate pomoći države prilikom organizovanja kulturno-umetničkih manifestacija i praznika?

Nacionalne savete finansira Vlada Republike Srbije, ali našu zajednicu, društva koje sam pomenuo ranije, potpomaže Vlada Slovenije. Od tih zajedničkih manifestacija imamo Dan kulture, odnosno Prešernov dan. Slovenija je jedna od retkih zemalja gde je Dan kulture državni praznik. Mi ga i ovde u Srbiji obeležavamo i svaki put je neko drugo društvo domaćin. Centralna proslava ove godine je bila u Kovinu i mi na taj način pomažemo svakom društvu, želimo da se još više uzdigne. Pored toga, društva obeležavaju i druge praznike, kao što je sad skoro bilo Martinovanje, što je praznik mladog vina. Zatim za decu imamo Miklavž, što bi bio Deda Mraz ili Sveti Nikola. To su neki od praznika koje obeležavamo.

Da li možete da nam prenesete Vaše utiske sa sajma "Složni mozaik Srbije" na kojem ste se predstavili beogradskoj publici pre nešto više od mesec dana? Kako ste se predstavili, da li ste zadovoljni posećenošću sajma, kakva je bila organizacija, da li mislite da je važno da manjine na ovaj način učestvuju u javnom životu?

Važan je značaj manifestacije kako bi javnost videla da u ovoj zemlji žive i druge zajednice drugih nacionalnosti i da se vidi njihov doprinos u ovoj zajednici u kojoj živimo. Svako je želeo da istakne nešto što ima kao svoje obeležje, bilo da je to vezano za ples, pesme ili neke druge radinosti koje su za njih karakteristične.

U petak, 12. januara 2018., ministar Gorazd Žmavc, zadužen za Slovence u inostranstvu posetio je Nacionalni savet slovenačke nacionalne manjine i Društvo Slovenaca u Beogradu. Šta biste izdvojili kao najbitnije teme o kojima je razgovarano prilikom posete?

Interesovala nas je dalja podrška države Slovenije, u tom smislu je ministar izrazio veliku podršku. Mi smo

mu predstavili sve ono što mi radimo ovde i voleo bih da nas i dalje podrži u cilju očuvanja nacionalnog identiteta, praktično opstanka, jer mi bez toga ne bismo mogli.

Prilikom posete bilo je reči i o osnivanju Kulturnog centra slovenačkog jezika i kulture u Srbiji?

Jeste. Takav je politički i ekonomski momenat da se ta ideja sada može realizovati. To bi praktično značilo još bliže povezivanje dve kulture, dvaju naroda. Mi smo jako bliski narodi, a i postoji, bar prema mojim saznanjima, veliko interesovanje za slovenački jezik, ne samo od naših potomaka, nego uopšte od srpskih građana.

Koja su planovi Nacionalnog saveta u narednom periodu s obzirom na to da se u ovoj godini održavaju izbori za članove Nacionalnih saveta?

Pravo da Vam kažem, nemamo neke specijalne pripreme. Mi se bavimo i dalje svim prethodno navedenim. Pomenuo bih jedan projekat koji se odnosi na savremeno stvaralaštvo. Mi nismo usmereni samo na folklor i kulturnu baštinu, nego pokušavamo da napravimo i nešto savremeno. Pošto imamo jak kadar pre tri godine je Nacionalni savet pokrenuo jedan projekat koji se zove Slovenika. To je časopis za kulturu, nauku i obrazovanje. Prethodne godine smo prvo imali promociju u Srbiji kada je izašao prvi broj koji je bio štampan. Prvi broj smo uradili na mišiće i uradili smo ga u elektronskoj verziji. I na osnovu referenci tog rada uspeli smo da dobijemo sredstva i da odštampamo i broj 1 i broj 2. Napravili smo i lepu promociju u ustanovi kulture Parobrod čije prostorije nam je ljubazno ponudila opština Stari Grad na čijoj teritoriji je i sedište našeg Nacionalnog saveta. Zatim smo 28. novembra 2017. godine imali i prezentaciju ovog časopisa u Akademiji nauka u Sloveniji, u Ljubljani. Časopis izlazi jednom godišnje, tematski je. Poslednji broj koji je izašao posvećen je upravo migracijama i naišao je na veliki i dobar odziv u Sloveniji. Imamo međunarodnu redakciju časopisa, bilingvalan je. Ako je neki prilog na srpskom jeziku postoje apstrakti na slovenačkom i na engleskom i obrnuti. Smatram da smo napravili dosta velike pomake u tom smislu.

Informisanje i dalje prioritet Budžetskog fonda za manjine

Izvor: Vlada Republike Srbije

Predsednica Vlade Srbije, Ana Brnabić, predsedavala je 14. februara sednicom Saveta za nacionalne manjine na kojoj je odlučeno da informisanje na jezicima nacionalnih manjina ostane prioritetsna oblast za finansiranje i u 2018. godini iz Budžetskog fonda za nacionalne manjine, koji je u odnosu na prethodnu godinu uvećan 12 puta i sada iznosi 21,8 miliona dinara.

„Dosadašnja sredstva su bila vrlo mala i iponosna sam što smo posle 15 godina aktivirali taj fond, a zatim ga i značajno uvećali“, rekla je premijerka i dodala da će Vlada Srbije nastaviti da ulaže napore i sredstva za unapređenje položaja i prava nacionalnih manjina koja su, kako je istakla, važan resurs i ponos Srbije.

Ministar državne uprave i lokalne samouprave, Branko Ružić, ukazao je i da su tokom izrade Nacrt zakona o nacionalnim savetima nacionalnih manjina sprovedene javne konsultacije na radni tekstu nacrtu ovog zakona, kao potpuno

nova praksa, uz već postojeću saradnju sa nacionalnim savetima nacionalnih manjina.

U radu druge sednice Saveta za nacionalne manjine u mandatu vlade premijerke Brnabić učestvovali su predsednici i predstavnici 21 nacionalnog saveta, v.d. direktora Kancelarije za ljudska i manjinska prava, Suzana Paunović, državni sekretari Ministarstva prosvete, nauke i tehnološkog razvoja i Ministarstva kulture i informisanja, kao i predstavnici Ministarstva pravde i Uprave za saradnju s crkvama i verskim zajednicama.

Uloga Saveta za nacionalne manjine je da prati i razmatra stanje ostvarivanja prava nacionalnih manjina i stanje međunarodnih odnosa u Republici Srbiji.

Brnabić je dodala i da očekuje mnogo više projekata i programa koji će afirmisati vrednosti nacionalnih manjina.

Takođe, na sednici je predstavljen Nacrt zakona o izmenama i dopunama Zakona o nacionalnim savetima, koji će između ostalog unaprediti transparentnost finansiranja nacionalnih saveta. Premijerka je podsetila da će tokom ove godine biti održani i izbori za nacionalne savete nacionalnih manjina.

Održana sednica skupštinskog Odbora za ljudska i manjinska prava

Foto: Kancelarija za ljudska i manjinska prava

Na sednici skupštinskog Odbora za ljudska i manjinska prava i ravnopravnost polova, održanoj 13. februara, raspravljalo se o Izveštaju Republike Srbije u okviru trećeg ciklusa Univerzalnog periodičnog pregleda koji je predstavljen 24. januara Savetu za ljudska prava UN u Ženevi.

Direktorka kancelarije za ljudska i manjinska prava, Suzana Paunović, rekla je da su članice UN prepoznale da Srbija prvi put ima efikasan sistem zaštite od porodičnog nasilja, kao i to da stanje ljudskih prava u Srbiji nije idealno, ali da je napredak vidljiv.

„Srbija je od Saveta za ljudska prava UN dobila 190 preporuka za unapređenje ljudskih prava, te da je odmah prihvaćeno 74, dok će se o preostalih 116 naknadno razmatrati“, izjavila je Paunović.

Na pitanje da li je koncepcija predstavljanja Izveštaja takva da se iznosi samo to što je dobro urađeno ili Izveštaj sadrži i nerealizovane aktivnosti, Paunović je odgovorila da izrada svih izveštaja, pa i Izveštaja za Univerzalni periodični pregled je rađen tako što resori dostavljaju Vladu svoje priloge o tome šta su uradili u određenom vremenskom periodu i kako je rekla, državni Izveštaj se koncipira na onome šta je urađeno a kako je rekla, takvu praksu nema samo Srbija. „To ne znači da nismo svesni šta treba da se uradi. Da je slika idealna ne bismo dobili preporuke. Na tim preporukama želimo da radimo, svako iz svoje oblasti. Izveštaj Republike Srbije nije idealizovan, nije pravio sliku nečega što se u Srbiji nije desilo, svaka stavka u Izveštaju govori o zakonu koji je usvojen, o kom je postojala javna rasprava“, rekla je Paunović.

Odgovarajući na pitanje da li je prilikom predstavljanja dela Izveštaja o položaju nacionalnih manjina bilo

konkretnijih primedbi, sugestija ili pohvala, Paunović je naglasila da je Savetu predviđeno da je usvojen poseban Akcioni plan za ostvarivanje prava nacionalnih manjina, u okviru Akcionog plana za Poglavlje 23. „Imamo preko 80 realizatora različitih mera iz Akcionog plana, koji tromesečno dostavljaju izveštaje. Imamo 5 nacionalnih saveta koji od početka izveštavanja ne dostavljaju svoje izveštaje. Ovaj put su u fokus bile oblasti informisanja i obrazovanja. Države smatraju da nacionalnim manjinama treba dodatno dati prostor da se obrazuju na svom jeziku i veliki set pitanja se odnosio na romsku nacionalnu manjinu“, istakla je Suzana Paunović.

Na sednici kojom je predsedavao predsednik skupštinskog Odbora, Meho Omerović, prisutnima su se obratili i zaštitnik građana, Zoran Pašalić, zamenik šefa Misije OEBS, Džozef Melot, stalna koordinatorka Kancelarije UN u Srbiji, Karla Herši, kao i Sonja Tošković, direktorka Beogradskog centra za ljudska prava.

Povećana sredstva za sufinansiranje listova na jezicima nacionalnih manjina

Izvor: Pokrajinska vlada

Predsednik Pokrajinske vlade, Igor Mirović, uručio je 6. februara godišnje ugovore o sufinansiranju predstavnici novinsko-izdavačkih kuća koje izdaju listove na jezicima nacionalnih manjina. Pokrajinska vlada je za to ove godine izdvojila 278 miliona dinara, odnosno pet odsto više nego u 2017.

„Informisanje na manjinskim jezicima je od početka jedan od najznačajnijih prioriteta ove Pokrajinske vlade, jer je ono od izuzetne važnosti za očuvanje samobitnosti nacionalnih manjina“, napisao je, tom prilikom, predsednik Mirović.

Preciziravši da je reč o devet izdavačkih

kuća sa ukupno 22 lista na manjinskim jezicima, od čega je jedan dnevni, tri nedeljna, pet mesečnih i 13 dečijih odnosno omladinskih, on je istakao da ti listovi promovišu vrednosti koje ne pripadaju samo nacionalnim manjinama, nego i svima koji žive u AP Vojvodini.

„Već u godinama koje dolaze mi ćemo

učiniti sve da povećamo ovu vrstu podrške, s ciljem da se ona vratи na nivo iz 2014. godine“, najavio je je predsednik Mirović.

Naglasivši da je Pokrajinska vlada iskren prijatelj i partner novinsko-izdavačkim kućama koje izdaju listove na jezicima nacionalnih manjina, Mirović je pozvao njihove predstavnike na svakod-

nevnu komunikaciju, s ciljem da se zajedno rešavaju svi problemi sa kojima se one suočavaju.

Ugovori o sufinansiranju danas su uručeni novinskim kućama „Mađar so“, „Het nap“, „Hlas ljudu“, „Libertatea“, „Ruske slovo“, „Hrvatska riječ“, Bunjevački informativni centar, Makedonski informativni centar i „Ridne slovo“.

Biserna grana – promocija folklornog nasleđa Bačke

Izvor: RTS

Kada se pomene Futog prva asocijacija je kupus. Ali ta varošica ima i drugu stranu. U njoj se već deset godina održava festival „Biserna grana“ - promocija bogatog folklornog nasleđa, radionice posvećene etnologiji i etnomuzikologiji, izložbe narodnih nošnji.

Osim ukazivanja na značaj i očuvanje bogatog folklornog nasleđa, jedan od ciljeva festivala „Biserna grana“ je i prezentacija i očuvanje narodnih nošnji sa prostora naše zemlje.

Milan Stepanov iz KC „Mladost“ iz Futoga ističe da je cilj tog društva da se kroz nošnju sačuva nacionalni identitet i da se kroz materijalno blago koje je ostalo iz prošlosti nastavi negovanje tradicije.

Osim što rade na očuvanju nošnji radi i na popravci starih i izradi novih komada nošnji po uzoru na stare.

Ana Čusova kaže da pere, šije i popravlja slovačke sukњe iz Bačkog Petrovca. „Sašivene su od kašmira koji je jako skup material“, dodaje Čusova.

Na ovom festivalu, nošnje svojih nacionalnih zajednica prikazalo je preko 100 kulturno-umetničkih društava.

Prikazana je najbogatija nošnja Slovaka iz Bačkog Petrovca, kao i mađarska ženska nošnja.

Emil Rupa iz Bogujeva kaže da se mađarska nošnja sastoji od sedam podsuknji, uštrikanih i složenih, kecelja od brokatne svile i posebnog veza – bogujevskog. „Kapa se zove fićul, što znači

da je nosi udata žena“, dodaje Rupa.

Festival „Biserna grana“ dobio je podršku brojnih institucija kako u zemlji, tako i u inostranstvu.

Aleksandra Dobrin iz KC „Mladost“ napominje da je značaj festivala „Biserna grana“ prepoznao grad Novi Sad koji je i pokrovitelj manifestacije, dodajući da je pomogla i Pokrajinska vlada.

„Jedne godine imali smo i podršku Ministarstva kulture. Tu je i oznaka EFE, oznaka za festivalne u Evropi, koja se dobija na dve godine, a 2018. je godina očuvanja tradicije u Evropi“, navodi Dobrinova.

Festival „Biserna grana“ ove godine održaće se jedanaest put sredinom oktobra u Futogu.

Sastanak Koordinacije Nacionalnih saveta nacionalnih manjina

Foto: Nacionalni savet romske nacionalne manjine

Sastanak Koordinacije Nacionalnih saveta nacionalnih manjina održan je 7. februara u Palati Srbija u Beogradu.

Predsedavajući Koordinacije Nacionalnih saveta nacionalnih manjina i predsednik Nacionalnog saveta mađarske nacionalne manjine, Jene Hajnal, sazvao je sednicu na kojoj se, između ostalog, raspravljalo i o projektnim aktivnostima koje će biti usmerene na delotvornu zastupljenost nacionalnih manjina u radu organa javne vlasti i javnih službi. Tačnije, utvrđene su aktivnosti na realizaciji projekta "Delotvorna zastupljenost nacionalnih manjina u radu organa javne vlasti i javnih službi" Centra za istraživanje etniciteta.

"Cilj projekta je da se, nakon sagledavanja realnog stanja, Vladi Srbije upute preporuke i konkretni prijedlozi sa utvrđenim rokovima kako bi se obezbedio adekvatna zastupljenost nacionalnih manjina u organima javne vlasti i javnim službama srazmerna učešću manjina u strukturi stanovništva", navodi se na sajtu Bošnjačkog nacionalnog vijeća.

Prema pisanju Nacionalnog saveta romske nacionalne manjine, predsed-

nik Nacionalnog saveta romske nacionalne manjine, Tefik Ramadanić, istakao je problem velike nezaposlenosti romske zajednice, posebno kada je reč o organima javne vlasti i javnih službi.

"Romska nacionalna zajednica je najbrojnija nacionalna manjina u Srbiji. Ukoliko bismo poštivali zakone ove zemlje koji decidno govore o tome da je angažovanje manjinskih naroda u javnim institucijama zagarantovano, najmanje 2 posto, jasno je da ne bismo imali ovlike probleme u zapošljavanju. U javnim upravama i službama imamo mali broj zaposlenih pripadnika manjinskih naroda, a Roma gotovo

da nema. To moramo promeniti. Zahtevam da imamo iste obaveze, ali i ista prava, kao i svi drugi građani Republike Srbije. Ne želimo ništa više od toga", navodi se na sajtu Nacionalnog saveta romske nacionalne manjine.

Prijem članova Asocijacije udruženja nacionalnih zajednica Subotice

Izvor: www.subotica.info

Predsednik Skupštine grada primio je 1. februara članove Asocijacije udruženja nacionalnih zajednica Subotice.

Sastanku su prisustvovali Marko Marjanović, potpredsednik Bunjevačke matice i predsednik Asocijacije udruženja nacionalnih zajednica, Race Igor, predsednik Društva Slovenaca "Triglav", Ivan Hardi, predsednik Društva Rusina u Su-

botici, Rudolf Weiss, predsednik Nemačkog narodnog saveza, Spasitel Sikaleski, predsednik Udruženja Makedonaca „Ilinden“, Stevan Nikolić predsednik Upravnog odbora Udruženja - Edukativni centar Roma, Teufik Isaković, predsednik Udruženja Bošnjaka Vojvodine, Edvard Ivanović, član predsedništva Udruženja Crnogoraca u Subotici, Nikola Malov ispred ruske nacionalne zajednice i sekretar Skupštine grada.

Sastanak je bio konstruktivan i svršishodan u cilju saznanja postojićih problema i ograničenja u radu društava i udruženja, kao i o postignutim rezultatima u prethodnih nekoliko godina. Na sastanku su stvoreni osnovi za buduće planove zarad poboljšanja uslova rada i zaštite nacionalnih obeležja, kao i nade da će se stvoriti strategija za uspešnu zajedničku saradnju.

Počinje Vojvođanska škola interkulturnalizma

Izvor: Beta

Foto: Medija centar Vojvodine

Projekat "Vojvođanska škola interkulturnalizma", koji uz podršku Misije OEBS u Srbiji sprovodi Centar za razvoj civilnog društva (CRCD) iz Zrenjanina, biće sproveden u temerinskoj srednjoj školi tokom marta meseca, sa ciljem da relaksira višegodišnje međunacionalne tenzije između mladih Srba i Mađara u tom gradu, najavljeno je 7. februara na konferenciji za novinare.

Prva "Vojvođanska škola interkulturnalizma" biće organizovana u Srednjoj školi "Lukijan Mušicki" u Temerinu, a učestvovaće pažljivo odabranih 15 učenika završnih razreda, koje će predložiti škola.

Izvršna direktorka CRCD, Snežana Ilić, rekla je da je njena organizacija 2012. godine sprovela istraživanje u Temerinu, koje je pokazalo da je to mesto tada bilo žarište međunacionalnih tenzija, a deca u školi "Lukijan Mušicki" imaju problema u komunikaciji i suživotu.

"Pre pet godina smo u istoj školi tokom istraživanja međuetničkih incidenta u Temerinu, došli do rezultata da ne postoji komunikacija među mladim Srbinima i Mađarima koji je pohađaju i da oni ne poznaju dovoljno kulture onoga drugoga. Idemo u onu sredinu gde je

potrebno dovesti mlade u neposredni bliži kontakt, koji ne postoji ni na nivou škole, niti zajednice", rekla je Ilić.

U okviru programa škole, mladi iz Temerina imajuće priliku da učeštuju u četvorodnevnoj interaktivnoj radionici, a predviđena je i poseta institucijama, verskim objektima, kao i Novosadskom pozorištu (Ujvideki szinház) u kojem se predstave izvode na mađarskom jeziku, a titlovane su na srpski.

Ilić je dodala da će u projekat biti uključena i treća grupa mladih, a to su pripadnici rusinske zajednice iz Novog Sada, koji će "relaksirati odnose između mladih Mađara i Srba".

"Rusinska zajednica sa Mađarima deli svoj manjinski položaj, a sa Srbinima deli jezičku srodnost", kazala je Ilić i dodala da je u planu da program bude multipliciran, te da se nakon ovoga primenjuje u drugim sredinama i etno-kulturnim grupama.

Članica tima za izradu kurikuluma škole, Eva Vukašinović, rekla je da je u Temerinu bilo mnogo problema što se tiče komunikacije među mladima, pre svega zbog jezičke barijere.

"Temerin je za početak najveći izazov i mislim da bi bilo dobro unaprediti učenje srpskog jezika kao nematernjeg, kao i učenje jezika sredine. Prema informacijama koje imam, došli smo do toga da deca u nekim sredinama u Vojvodini među sobom pričaju na engleskom, što je za mene bilo poražavajuće", rekla je Vukašinović.

Ona je upozorila da Srbija ima propise koji se tiču prava manjina, i ako je nešto tim propisima garantovano, potrebno je pričati o primeni tih propisa.

"U okviru škole ćemo mlade naučiti i šta su to garantovana prava, šta je Ustav i zakoni, šta znači govor mržnje i zašto je zabranjen, a šta je nasuprot tome sloboda govora i medijska pismenost", dodala je Vukašinović, koja je inače ekspertkinja za prava nacionalnih manjina.

Predstavnica Misije OEBS u Srbiji, Valeri Peri, rekla je da ta organizacija podržava ovaj projekat u okviru aktivnosti usmerenih na prevenciju radikalizacije nasilnog ekstremizma.

"Mladima su neophodne konstruktivne aktivnosti, koje bi ih odvratile od antisocijalnog ponašanja i gravitiranja ka huliganskim i ekstremističkim grupama koje promovišu nasilje, zato je ovakav rad na neformalnom obrazovanju mladih najvažnija misija", rekla je Peri.

Izrada kurikuluma "Vojvođanske škole interkulturnalizma" je u toku, a edukacija će biti sprovedena tokom marta meseca 2018. godine.

Češka reč na RNS 3

Foto: Hlas media

Učetvrtak, 1. februara 2018. godine, na talasima Radio Novi Sad 3 počelo je emitovanje emisije na češkom jeziku České slovo (srp. Češka reč). Emisije priprema Češki medijski centar iz Bele Crkve.

Prvu emisiju su posvetili predstavljanju češke manjine u Srbiji. U rubrici "Ak-

tuelnosti" govorili su o poseti češkog crkvenog zvaničnika zemljacima na području južnog Banata, dok su u rubrici "Felton" načeli priču o porodici Fiala, najznamenitijim Česima u Šumadiji. Emisija sadrži i priloge Radio Praha 7, koji je namenjen dijaspori, a u rubrici "Kako se kaže na češkom" pažnju posvećuju i jezičkim nedoumicama u češkom jeziku.

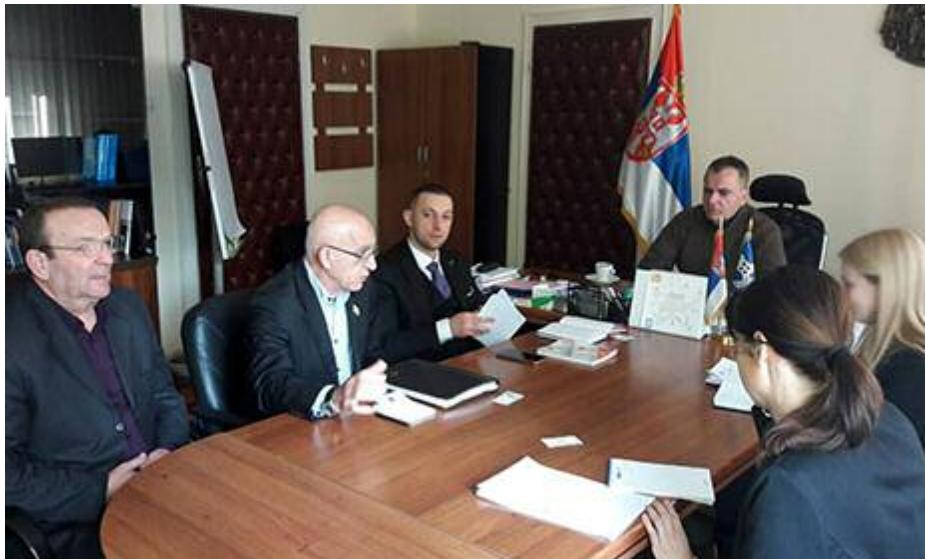
Omogući Bošnjacima ostvarivanje Ustavom zagaranovanih prava

Izvor: BNV

Delegacija Bošnjačkog nacionalnog vijeća – Esad Džudžo, potpredsjednik, Bajro Grgić, narodni poslanik, i Ahmedin Škrijelj, savjetnik predsjednika, sastala se sa Zaštitnikom građana u ponедјeljak, 05. februara, i razgovarala o otklanjanju problema u procesu obezbjeđivanja svih nedostajućih udžbenika u nastavi na bosanskom jeziku u Sandžaku.

U procesu odobravanja udžbenika u nastavi na bosanskom jeziku, pojedini predstavnici srpskih prosvjetnih institucija i tijela bez ikakvog prava osporavaju i onemogućavaju Bošnjacima ostvarivanje Ustavom garantovanih prava.

Na sastanku je usaglašeno da Zaštitnik građana na osnovu svojih ovlašćenja posreduje, kako bi Ministarstvo prosvjete odobrilo nedostajuće udžbenike, uvažavajući temeljna identitetska pitanja Bošnjaka, te kako bi Bošnjaci u punom kapacitetu mogli da ostvare svoje Ustavom garantovano pravo na obrazovanje

na maternjem bosanskom jeziku.

Imajući u vidu da Bošnjaci u Sandžaku nemaju državu koja se legitimisala kao država zaštitnica, Bošnjačko nacionalno vijeće instituciju Zaštitnika građana sa punim pravom vidi kao instituciju zaštitnicu koja će otkloniti prepreke i pomoći efikasnom ostvarenju prava Bošnjaka.

U vrtlogu igre 60 godina

Izvor: RTV

U Staroj Pazovi je u slobotu, 3. februara, održan godišnji koncert dečjih grupa SKUD-a "Janko Čmelik", koji je bio u znaku dva velika jubileja Ružene Červenski, koreografinje, čije je prepoznatljiv rukopis izvorno narodno stvaraštvo pazovačkih Slovaka.

U svojoj 80. godini života učiteljica u penziji i koreografinja proslavlja 60 godina koreografskog rada, a kako kaže, igra od malih nogu. Ne zna koliko je koncerata do sada imala, tako da je i ovaj jubilarni spremala uobičajeno, jer ono što nju pokreće to je upravo folklor.

samo igri i pesmi, već i životu, ali i rešavala sa njima domaće zadatke i, sigurno, svima prenela svoju ljubav prema folkloru.

Na koncertu pod nazivom "U vrtlogu igre" nastupile su četiri dečje grupe, a program je počeo i završio se zajedničkom pesmom.

Ljibuška Lakatoš, predsednica Društva Čmelik je slavljenici uručila prigodan poklon, kao i Dragoslav Bondi, predsednik Izvršnog odbora MZ Stara Pazova, a igrači su joj za kraj takođe pripremili iznenadenje sa poklonima i rođendanskom pesmom, kojoj su se na kraju pri-družili i svi u publici.

Nosilac je brojnih priznanja i nagrada, među kojima je Zlatna značka Kulturno prosvetne zajednice Srbije. Sve marljivo čuva, ali i nadalje stvara nove koreografije, ne razmišljajući o vremenu ili o tome koliko će još da radi.

Mnoge generacije nije učila

U Pančevu održano „Šopsko veče“

Izvor: www.far.rs

Pod motom „Imani mnogo, ama se ne poznavamo“, i ove godine, sedmi put zaredom, u Pančevu je 10. februara tradicionalna zavičajna proslava „Šopsko veče“. Kao i prethodnih godina, okupljanje se organizuje uoči praznika Sveti Tri-fun – Zarezoja, a organizator manifestacije je Udrženje građana bugarske nacionalne manjine „Šopsko oro“ iz Pančeva.

Kristalna dvorana restorana „Banatski kutak“ ove godine je okupila oko 170 gostiju, koji su uživali u druženju i tradicionalnim kulinarskim specijalitetima.

Za dobru atmosferu pobrinuli su se i muzičari Nenad Dimitrov, Aleksandar Vasov, Predrag Manov i Goran Jovanović, kao i članovi KUD „Stanko Paunović“ iz Pančeva, koji su obradovali prisutne

izvođenjem spleta šopskih igara.

Među brojnim zvanicama bili su i konzul Ambasade Republike Bugarske u Beogradu, Georgi Hristov, većnik za obrazovanje i informisanje opštine Dimitrovgrad, Dejan Milev, Dalibor Milanov kao predstavnik KIC „Caribrod“, Irina Bogdanović iz Udrženja Rusa i njihovih potomaka „Romaška“ iz Pančeva, organizator manifestacije „Bugarijada“ Žarko Jeftimov, predstavnici NIS Gazprom iz Pančeva, kao i predsednik Udrženja „Šopsko oro“ Zoran Rajkov.

Ovogodišnjeg kmeta Vukašina Veselinova naslediće Danijela Gvozdenović, koja je odabrana da iduće godine bude domaćin ovog okupljanja.

Uskoro „Ruthenradio“

Izvor: Ruske slovo

Učetvrtak, 7. februara 2018. u Zavodu za kulturu vojvodanskih Rusina održana je Skupština Udruženja građana „Ruthenradio“ na kojoj je podržana inicijativa za osnivanje „Ruthenradia“, koji bi objedinio sve programe na rusinskom jeziku nastalih u Vojvodini. Planirano je da program bude emitovan na internetu i klasičnim zemaljskim putem.

Predsednik Skupštine, Slavko Rac, tom je prilikom podsetio da je ideja o osnivanju ove radio stanice nastala još 2012. godine, kad je i osnovano Udruženje građana „Ruthenradio“. Kako je rečeno, radio će realizovati program na osnovu projekata.

Na sednici je zaključeno da u narednom periodu treba početi sa konkretnim ko-

racima osnivanja radija, odn. neophodno je registrovati medij u Agenciji za privredne registre, kao i u svim ostalim republičkim organima, kako bi se dobila dozvola za emitovanje.

Udruženje „Ruthenradio“ čine predstavnici Nacionalnog saveta rusinske nacionalne majine, Novinarske asocijacije Rusina, Radia „Marija“ i Agrobičniz inkubatora.

Ružić i Medić o položaju jevrejske zajednice

Izvor: Ministarstvo državne uprave i lokalne samouprave

Ministar Branko Ružić razgovarao je 7. februara sa predsednikom Jevrejske opštine Beograd (JOB), Danilom Medićem, o saradnji na

unapređenju položaja i revitalizaciji jevrejske zajednice.

Kako je rekao Medić, ciljevi JOB-a su dalja afirmacija vrednosti jevrejske

zajednice, socijalna i zdravstvena zaštita i podrška povećanju nataliteta.

Ministar Ružić istakao je da je unapređenje položaja nacionalnih manjina jedan od prioriteta ovog Ministarstva i da je veoma ponosan na činjenicu da je ove godine Budžetski fond za nacionalne manjine povećan 12 puta i trenutno iznosi više od 21 milion dinara i pozvao je i predstavnike jevrejske zajednice da kandiduju projekat koji bi doprineo afirmaciji multikulturalnosti.

Sagovornici su razgovarali i o očuvanju kulturno-istorijskog nasleđa jevrejske zajednice i u tom kontekstu istakli uspostavljanje Memorijalnog kompleksa na Starom sajmištu, koji treba da bude institucija obrazovnog, muzejskog i istraživačkog karaktera.

Sveti Sinod SPC održao sednicu sa predstavnicima Nacionalnog saveta Vlaha

Izvor: Nacionalni savet Vlaha

Dana 6. februara 2018. godine, na poziv Njegove Svetosti Patrijarha Srpskog, gospodina Irineja, Sveti Sinod Srpske Pravoslavne Crkve održao je sednicu u Beogradskoj patrijaršiji u čijem su radu učestvovali predstavnici Nacionalnog saveta Vlaha, Radiša Dragojević, predsednik, Dragan Andrejević, predsednik Odbora za verska pitanja NSV, dr Siniša Čelojević, član IO NSV i predsednik Udruženja "Gergina" i Miletić Mihajlović, potpredsednik NSV.

Tema sastanka je bila uvođenje vlaškog jezika u bogosluženje SPC, kao i nekanonsko delovanje Rumunske crkve na teritoriji istočne Srbije.

Predstavnici Nacionalnog saveta Vlaha su iscrpno i podrobno izvestili Sveti Sinod o potrebi uvođenja bogosluženja na maternjem vlaškom jeziku, uz isti-

canje činjenice da je maternji jezik Vlaha – vlaški jezik, da je država Srbija jedina matica i domovina Vlaha Srbije, i da prednici vlaške zajednice svojom crkvom smatraju jedino Srpsku Pravoslavnu Crkvu. Pred Svetim Sinodom prvi put, od kada postoji Srpska Pravoslavna Crkva (od pre 800 godina), izgovorena je mo-

litva Oče naš na vlaškom jeziku .

Sveti Sinod podržao je inicijativu predstavnika Nacionalnog saveta, te da će Svetom Saboru SPC, koji treba da doneše konačnu odluku o iznetim predlozima, izneti stavove vlaške zajednice i podržati ih.

Održana redovna godišnja Skupština Udruženja "Gergina"

Izvor: Nacionalni savet Vlaha

Udruženje za očuvanje kulture i tradicije Vlaha „Gergina“ održalo je 3. februara redovnu godišnju skupštinu, na kojoj su imenovani novi članovi upravnog i nadzornog odbora, dok će na čelu udruženja u naredne četiri godine i dalje biti Siniša Čelojević.

Na Skupštini je bilo reći i o toku priprema za 10. Festival vlaške muzike "Gergina" 2018. Festival će trajati dva dana, a po tradiciji biće održan prve i druge večeri po Vaskrsu, odn. 9. i 10. aprila. Prve takmičarske večeri predstaviće se 20 mladih neafirmisanih vokalnih solista i instrumentalista, a interesovanje je veliko i za drugo, revijalno, veče već afirmisanih izvođača vlaške muzike. Festival će imati internacionalni karakter.

S obzirom na to da je u pitanju jubilarni deseti festival, u centru Negotina biće

postavljeno 10 bilborda na kojima će, kroz fotografije, biti predstavljene sve prethodne sezone vlaškog festivala, a do njegovog održavanja biće organizovan i sastanak sa predstavnicima medija, u cilju bolje promocije negotinskog festivala vlaške muzike. Generalni medijski pokrovitelj ostaje TV Istok iz Šapca.

Na skupštini se razgovaralo i o pripremama za predstojeći izbor Nacionalnog saveta Vlaha, koji treba da se dogodi u oktobru, u skladu sa tokom procedure oko usvajanja novog Zakona o nacionalnim manjinama. Udruženje „Gergina“, inače i nosilac najbrojnijih i najznačajnijih aktivnosti NSV, učiniće sve što je moguće u cilju što bolje pripreme predstojećih izbora za NSV. Sa Skupštine je potekla i snažno je podržana inicijativa da se sedište NSV prebací u Negotin, kako bi rad bio još efikasniji.

„U okviru izdavačke delatnosti objavili smo do sada 25 knjiga na vlaškom jeziku, zahvaljujući prethodnoj standardizaciji vlaškog jezika. Imamo veliki broj učenika koji su zainteresovani da uče, u okviru izbornog predmeta, vlaški jezik. Bilo ih je 524, ali je danas njihov broj daleko manji“ naveo je Andrejević.

„Vlasi deluju pod krovnim Nacionalnim savetom Vlaha, a „Gergina“ je najaktivniji deo NSV. Vlasi su 2012. dobili svoje pismo, da li je dobro ili ne, izloženo je sudu javnosti, ali je najvažnije da pismo zadovoljava sve standarde prema kojima svaki glas ima svoj znak. Mi smo u tome uspeli. Loše je samo što ogroman broj pripadnika vlaške nacionalne manjine u Srbiji i NSV nisu obavešteni o tome, tako da moramo da radimo na afirmaciji svega vrednog što smo postigli“, zaključio je Živojin Dragičić, član Upravnog odbora.

U Kovinu obeležen "Prešernov dan"

Izvor: RTV

Foto: RTV/www.pancevo.mojkraj.rs

Udvorani Kulturnog centra u Kovinu 8. februara je održana Centralna proslava "Prešernovog dana", najznačajnijeg slovenačkog kulturnog praznika.

Prešernov dan je slovenački kulturni i državni praznik. Obeležava se 8. februara na dan smrti velikog slovenačkog književnika i pesnika France Prešerna.

U Kovinu je obeležen svečanom akademijom u kojoj su učestvovali učenici osnovnih škola "Đura Jakšić" iz Kovina i "Olga Petrov" iz Bataškog Brestovca, kao i članovi Udruženja Slovenaca južnog Banata "Logarska do-

"Petogodišnja saradnja koju opština Kovin ima sa udruženjem "Logarska dolina" krunisana je i bratimljenjem dve škole, Osnovne škole "Đura Jakšić" iz Kovina i

lina" iz Pančeva koji od 2010. godine i organizuju ovu manifestaciju.

Obeležavanje ovog važnog dana upotpunili su brojni gosti i članovi Udruženja Slovenaca kojih u Srbiji ima 17.

"Naše udruženje je ove godine dobio organizaciju centralne proslave Prešernovih dana za Srbiju i to je nama veoma značajno, jer samim tim dobijamo priznanje da smo vredni i da dobro radimo", kaže Josip Veber, predsednik Udruženja Slovenaca Južnog Banata "Logarska dolina".

Osnovne škole "Ornož" iz istoimenog mesta. Mi smo veoma srećni zbog te saradnje, kao i zbog saradnje sa samim Udruženjem koju ćemo i u budućnosti nastaviti", ističe Sanja Petrović, predsednica opštine Kovin.

"Upravo saradnja među nacionalnim grupama govori o ljudskom dostojanstvu, ali mogućnosti intenziviranja dijaloga. To je i moja glavna poruka, a ovo vreme u kojem živimo jeste vreme dijaloga, susretanja i međusobnog obogaćivanja", kaže beogradski nadbiskup Stanislav Hočevar.

Osim kulturnih veza, Srbiju i Sloveniju povezuje i sve veća privredna saradnja.

"Vi ste druga destinacija za naše investicije, milijardu i dvesta miliona slovenačkih investicija je uloženo ovde. Zapošljavamo oko 25.000 lokalnog stanovništva i u Srbiji radi oko 600 slovenačkih firmi, tako da je to odlično. U zadnje dve godine povećava se i broj srpskih investicija u Sloveniji", ističe Nj.E. Vladimir Gasparić, ambasador Republike Slovenije u Srbiji.

Inače, prva manifestacija povodom ovog praznika održana je 1941. godine, a nastavljena nakon završetka Drugog svetskog rata. Prešernov dan se osim u Sloveniji, obeležava u svim zemljama gde žive Slovenci i gde postoji njihova udruženja.

Istorijska i tradicija u savremenom svitu

Izvor: Bunjevački Media Centar

Jedan od četiri nacionalna praznika bunjevačke zajednice – Dan Velikog prela, obilujući je, kako je to i običaj, na Marin, u petak, 2. februara, u subotičkom restoranu „Spartak“. Bila je to prilika da se okupi velik broj čeljadi, da se gosti malo prodivane, provesele, ali i da se podsute istorije Bunjevaca u kojoj Veliko prelo ima izuzetan značaj.

– Značaj je, između ostalog, i istorijski, jer su se na ovaj dan 1879. godine Bunjevci prvi put okupili na Velikom prelu, da se pridstave i svojoj zajednici, ali i varoši u kojoj i danas žive u najvećem broju. Bila je to prilika da se pokažemo ko zajednica koja organizovano postoji. Zato smo i u Nacionalnom savitu bunjevačke nacionalne manjine ovo proglašili ko naš nacionalni praznik, spojili smo istoriju i tradiciju u savremenom

okupljeni na Prelu prijatelji, braća, komšije, kumovi...

– Dragi moji Bunjevci, svi smo mi ovde povezani na jedan ili drugi način, zato i jesmo braća, kumovi, susedi... Delimo ovaj prostor unazad stolećima, zajedno tu živimo, zato su nam i nošnje i igre slične, zato se i veselimo na iste pesme i ista kola. Proteklo je 100 godina od stvaranja Kraljevine Srbije, potom i Kraljevina SHS, koju smo stvarali zajedno, i Srbi i Bunjevci, i svi drugi narodi zajedno sa na-

pa da nove generacije budu ponosne i na nas – kazo je prvi čovik Subotice.

Da je Veliko prelo značajno za cilu zajednicu, ali i za Srbiju, potvrđio je i Vlado Radulović iz Kancelarije za ljudska i manjinska prava.

– Poruka ovakvog okupljanja je svakako u očuvanju posebnosti bunjevačke nacionalne manjine. Videli smo i večeras bogat kulturno-umetnički program i zaista smo uživali u ovoj večeri. Takođe, iskoristili smo priliku da porazgovaramo sa predstavnicima Saveta i da ukažemo na značaj ove krovne institucije, kako kod Bunjevaca, tako i kod drugih nacionalnih manjina. Što se bunjevačke zajednice tiče, ostvaren je veliki napredak. Istočno se, pre svega, oblast obrazovanja u kojoj iz godine u godinu ima sve više dece koja slušaju nastavu na bunjevačkom govoru. Nadamo se da će je uskoro slušati i na bunjevačkom jeziku, jer svi želimo da ovo bude završna godina u standardizaciji bunjevačkog jezika – istakao je Radulović.

ma. Ponosni smo na ono što su nam preci ostavili, a na nama je da čuvamo tradiciju, da nastavimo njihovim putem,

bunjevci.net

dobu. Slavimo Prelo slično ko i naši princi, al se i borimo ko što su i oni radili, za očuvanje naše tradicije. Jeste, tušta smo dosad uradili, al treba bit i samokritičan i kazat da je još tušta i ostalo. Dok god nas ima i dok se držimo svog identiteta i onog što jesmo, ima nade i budućnosti za nas – divanila je dr Suzana Kujundžić Ostojić, pridsidnica Nacionalnog savita bunjevačke nacionalne manjine.

Prisutne je pozdravio i Bogdan Laban, gradonačelnik Subotice. Tom prilikom je čestito Bunjevcima nacionalni praznik, počinjući pri tom da su svi

Kulturno-umetnički dio programa počeo je skećom „Imaćemo bunjevačko prelo“, izveli su ga Stela Bulkić i Dušan Ivić, članovi Dramske sekcije KUD „Bunjevka“, po tekstu Kate Kuntić. Uslijedila je prva preljska pisma „Kolo igra, tamburica svira“ u izvođenju Tamare Babić i TO „Tajna“, a gosti su s nestreljenjom čekali promenadu najlipši prelja, al i proglašenje najlipše preljske pisme.

Centar za istraživanja migracije
Center for Migration Studies

Publikaciju podržava Ministarstvo spoljnih poslova Republike Bugarske.
Mišljenja objavljena u biltenu ne predstavljaju nužno zvanične stavove donatora.